

Hírek, események

News, events

Kinevezés. *Vukovich Gabriella*, a KSH (Központi Statisztikai Hivatal) elnöke 2019. szeptember 26-i hatállyal *Kovalszky Zsolt Gergőt* nevezte ki a hivatal Külkereskedelem-statisztikai főosztálya főosztályvezetőjének.

A III. Budapesti Demográfiai Csúcsot 2019. szeptember 5-én és 6-án rendezték meg a Várkert Bazárban. A szervezők a rangos nemzetközi fórummal, melyre a világ minden kontinenséről érkeztek vendégek, korunk legnagyobb demográfiai kihívására kívánták ráirányítani a figyelmet: míg a fejlett világban csökken a születésszám, addig a Föld egyes országaiban túlnépesedéssel néznek szembe. Politikai szereplők, döntéshozók, egyházi és civil vezetők, a tudományos világ képviselői, illetve közszereplők tartottak előadásokat, és osztották meg a hallgatósággal a demográfiai folyamatok kezelésével, a családok szerepével, a család- és népesedéspolitikai versenyképességre, fenntarthatóságra gyakorolt hatásaival kapcsolatos gondolataikat. A rendezvényen beszédet mondott *Orbán Viktor* miniszterelnök is. A KSH-t *Vukovich Gabriella* elnök képviselte, aki a fenntartható közösség, fenntartható gazdaság témájával foglalkozó kerekasztal-beszélgetés résztvevője volt *Orbán Balázs*, a Miniszterelnökség miniszterhelyettese, *Imants Parādnieks*, a Lett Köztársaság miniszterelnöki tanácsadója, *Maria Rita Testa*, az Osztrák Tudományos Akadémia Bécsi Demográfiai Intézetének kutatója, illetve *George Blair-West* ausztrál pszichiáter, orvos, író társaságában. *Vukovich Gabriella* a beszélgetés során kiemelte, napjainkban a környezet és a gazdaság fenntarthatóságával szemben csak kevés szó esik a társadalom, a közösségek és a család fenntarthatóságáról annak ellenére, hogy a

népességcsökkenés önmagában is okozhat fenntarthatósági problémákat.

Magyarországon 2019. szeptember 16-a és december 16-a között, harmadik alkalommal kerül sor ELEF-re (Európai lakossági egészségfelmérésre). Az ötvenkénti adatgyűjtést az Európai Parlament és a Tanács 1338/2008/EK számú rendelete írja elő az Európai Unió tagországaiban, a 2019. évi ELEF végrehajtását a Bizottság 255/2018/EU számú rendelete teszi kötelezővé. A felmérés eredményei az egységes uniós módszertannak és kérdőívnek köszönhetően nemzetközileg is összehasonlíthatók. Az így nyert adatok, amellet, hogy a tagországokban hozzájárulnak az egészségpolitikai intézkedések meghozatalához és az egészségügyi ellátórendszerek minőségének javításához, kulcsfontosságúak az egészségügygel és az egészségmegőrzéssel kapcsolatos kutatásokban és programokban is. Az ELEF-nek köszönhetően – annak reprezentativitása miatt – nemcsak az egészségügyi ellátórendszert igénybe vevők, de a lakosság teljes körének egészségi állapotáról is képalkotó, megismerhető az egészségi állapot és az azt befolyásoló háttértényezők (testmozgás, táplálkozás, életviteli jellemzők, egészségkárosító szokások stb.) közötti összefüggések, illetve nyomon követhetők a lakosság egészségi állapotában bekövetkező változások is.

A 2019. évi felmérés, mely 510 településen 10 470 fő megkeresésével zajlik, a 15 éves és annál idősebb, magánháztartásokban élő lakosságra terjed ki, de az ELEF történetében először, kísérleti jelleggel, a 15 évnél fiatalabakra vonatkozóan is tartalmaz kérdéseket, amennyiben a válaszadónak van vele közös háztartásban élő, fél–14 éves életkorú gyerme-

ke. (Az adatgyűjtésből az intézményekben élők kimaradnak.)

A mintába került személyek 2019. szeptember 16-a és 30-a között tölthetik ki elektronikusan a kérdőívet; azokat, akik nem éltek e lehetőséggel, 2019. október 1-je és december 16-a között összeírók keresik fel. A válaszadás önkéntes. A KSH a felmérésből származó adatokat bizalmasan kezeli, kizárólag statisztikai célra, összesítve, az egyedi azonosítás lehetőségét kizáróan használja fel. Az eredmények első hazai közlésére várhatóan 2020 tavaszán kerül sor, a tagállamok validált adatai az Eurostat honlapján lesznek majd elérhetők.

A felméréshez kapcsolódóan az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet külön vizsgálatot végez az ELEF válaszadói körében az egészséget nagymértékben meghatározó táplálkozási szokások megismerésére. Az OTÁP2019 (Országos Táplálkozás és Tápláltsági Állapot Vizsgálat) 178 településen zajlik egészségügyi szakemberek közreműködésével, akik mintegy 6 ezer személyt keresnek fel. A vizsgálat eredményei a betegségek megelőzését, valamint az egészségesen eltöltött életek meghosszabbítását célzó intézkedések tervezésében segítenek. Az ELEF-ről a <http://www.ksh.hu/elef>, az OTÁP2019-ről a www.ogyei.gov.hu/otap2019 oldalon érhető el további információk.

Másodszorra tanácskozott a KSH-ban a VIG (Vision Implementation Group – az Európai Statisztikai Rendszer 2020-ig szóló stratégiájának [a Vision 2020-nak] végrehajtását felügyelő és ellenőrző stratégiai irányítótestület), mely a Vision 2020-szal kapcsolatban látja el tanáccsal az Európai Bizottságot (Eurostatot) és az Európai Statisztikai Rendszert Irányító Bizottságot. A 2019. szeptember 9-én és 10-én tartott egyeztetésen 11 tagország, illetve az Eurostat képviselői vettek részt, akik megvitatták a témával kapcsolatos

legfrissebb eredményeket, illetve előkészítették a 2021 és 2027 közötti Európai Statisztikai Program cselekvési tervét. A tanácskozáson részt vett *Kincses Áron*, a KSH Szakstatisztikai Igazgatóságot irányító elnökhelyettese is.

Az európai regionális tudomány egyik vezető szervezete, a Regional Studies Association (Regionális Tanulmányok Társaság)

„Közép- és kelet-európai országok metropoliszai és perifériái” címmel rendezett konferenciát Lublinban, 2019. szeptember 11-e és 13-a között. A rendezvény a közép- és kelet-európai régió metropoliszainak és perifériáinak kihívásaival, távlataival, valamint a fejlődésüket meghatározó tényezőkkel foglalkozott, miközben európai, regionális és nemzeti szintű társadalmi és politikai kérdésekre is rávilágított. A résztvevők plenáris és szekciós ülések keretében osztották meg egymással a témával kapcsolatos gondolataikat és tapasztalataikat. A plenáris ülések a közép- és kelet-európai országokban tapasztalható polarizációval és periferezációval, a régió társadalmi és gazdasági fejlődésének 1990 utáni alakulásával, az Európai Unió kohéziós politikájával, a Lengyel Statisztikai Hivatal, a Lengyel Nemzeti Bank és a Lublini Városi Hivatal tevékenységével foglalkoztak.

A rendezvényen részt vett *Vukovich Gabriella*, a KSH elnöke és *Dusek Tamás*, a *Statisztikai Szemle* főszerkesztője is. Vukovich Gabriella plenáris előadásának témája a területi statisztika koncepcionális kérdései voltak, különös tekintettel a digitalizáció révén megnyíló új lehetőségekre és azokra a geostatisztika fejlesztésekre, amelyek lehetővé teszik a lehatárolásoktól független területi adatbázisok létrehozatalát, a különféle területi adatbázisok összekapcsolását, a társadalmi, gazdasági és környezeti területi adatok együttes vizsgálatát, a közöttük lévő kapcsolatok feltárását és a területi adatok döntéshozatalban való nagyobb hasznosulását.

A 7. SDMX Világkonferenciának a Magyar Tudományos Akadémia adott otthont 2019. szeptember 16-a és 19-e között. A rangos eseményt a KSH szervezte hét nemzetközi szponzorintézmény – az Egyesült Nemzetek Szervezete, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet, a Világbank, az Európai Központi Bank, a Nemzetközi Valutaalap, a Nemzetközi Fizetések Bankja és az Eurostat – együttműködésével. Az SDMX (statistical data and metadata exchange – statisztikai adatok és metaadatok megosztása), amely a folyamatos fejlesztéseknek köszönhetően napjainkra a nemzetközi hivatalos statisztikai közösség egyik legfontosabb adat- és metaadat-kezelési szabványává vált, a nemzetközi szervezetek és a tagországok közötti statisztikai adatcserét támogató folyamatok standardizálását és modernizálását célozza. A téma fontosságát jelzi, hogy a konferenciára 97 országból közel 300 résztvevő érkezett, köztük a szponzorintézmények magas szintű vezetői.

A négynapos rendezvény első két napján a hallgatóság plenáris ülések keretében hallhatott előadásokat globális kérdésekről, valamint a központi bankok, a nemzeti statisztikai hivatalok, a nemzetközi szervezetek és a privát szektor SDMX-hez kötődő tapasztalatairól, a szabvány fejlesztési irányairól. A harmadik és a negyedik nap a hangsúly a kapacitásépítésen volt: a résztvevők a szabvánnyal és annak használatával kapcsolatos gyakorlati ismereteiket bővíthették. További információk a témáról és a konferenciáról a <https://www.sdmx.org/> oldalon olvashatók.

A Visegrádi országok statisztikai együttműködésének célja a statisztikai értékek közös képviselete, az Európai Statisztikai Rendszeren belüli lépések összehangolása, a jó gyakorlatok megosztása. A Visegrádi 4-ek soros elnöki tisztségét 2019. július 1-jétől Csehország vette át Szlovákiától; a nemzeti statisztikai hivatalok vezetőinek hivatalos találkozáját így

2019. szeptember 19-én Prágában rendezték meg. Az ülés keretében a négy vezető, köztük *Vukovich Gabriella*, a KSH elnöke, aláírta az intézmények eredményes együttműködése, tapasztalatcseréje és a módszertani fejlesztéseik hatékony megosztása érdekében kötött együttműködési megállapodás újabb (az elkövetkező időszak szakmai feladataival és kihívásaival foglalkozó harmadik) mellékletét. A dokumentum értelmében 2019 őszén az online népszámlálásról és az elektronikus kérdőívekről, 2020 tavaszán pedig a jövedelem-fogyasztás-jöllét témakörében szervez a négy hivatal együtt műhelykonferenciát. A tárgyaláson szó volt az együttműködés első évében megjelent közös publikációk frissített változatának kiadásáról is.

„Tulajdon és irányítás – a magyar vállalkozások adatai” címmel tartott előadást *Freid Mónika*, a KSH Tájékoztatási Igazgatóságot irányító elnökhelyettese 2019. szeptember 26-án a *Világ gazdaság* napilap „Magyar vállalatok, családi vállalatok – a vagyoni itthon marad” elnevezésű konferenciáján a Budapest Marriott Hotelben. Az elnökhelyettes prezentációjában többek között arra is kitért, hogy a vállalkozások száma Magyarországon az elmúlt tíz évben folyamatosan emelkedett, 2018-ban 1,8 millió körül volt. A cégek gyors növekedése mögött általában valamilyen innováció áll, amelyhez szervezetfejlesztés társul.

Az 57. Közgazdász-vándorgyűlést 2019. szeptember 5-e és 7-e között rendezték meg Nyíregyházán. A két plenáris és hét szekcióülésen összesen több mint 140 előadó, köztük *Áder János* köztársasági elnök, *Matolcsy György* jegybankelnök, *Bárfai-Mager Andrea* nemzeti vagyoni kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter és *Varga Mihály* pénzügyminiszter, miniszterelnök-helyettes osztotta meg gondolatait a több mint 800 fős hallgatósággal.

**A Nemzetközi Statisztikai Intézet (International Statistical Institute – ISI)
fontosabb konferenciaajánlatai**

(A teljes ajánlatlista megtalálható a <http://isi.cbs.nl/calendar.htm> honlapon.)

Salvador, Brazília. 2019. november 18–20.
2. Statisztikai és Adattudományi Konferencia. (*2nd Conference on Statistics and Data Science.*)

E-mail: paulocanas@gmail.com
Honlap: www.csds2019.ime.ufba.br

New Delhi, India. 2019. november 18–23.
Nyolcadik Nemzetközi Agrárstatisztikai Konferencia. (*Eighth International Conference on Agricultural Statistics.*)

E-mail: icas2019@icar.gov.in
Honlap: <https://icas2019.icar.gov.in>

New Delhi, India. 2019. november 22.

Az ISI IFC (Nemzetközi Statisztikai Intézet Irving Fisher Bizottságának) magas szintű adatvagyon-kezelői ülése. (*ISI IFC [International Statistical Institute – Irving Fisher Committee] High Level Meeting on Data Governance.*)

E-mail: isimail@cbs.nl

Port Elizabeth, Dél-Afrika. 2019. november 27–29.

A SASA (Dél-Afrikai Statisztikai Szövetség) 61., éves konferenciája. (*61st Annual SASA [South African Statistical Association] conference.*)

E-mail: gary.sharp@mandela.ac.za
Honlap: www.sastat.org/sasa2019

Hong Kong, Kína. 2019. december 2–5.

Az IASC-ARS (Nemzetközi Számítógépes Statisztikai Szövetség Ázsiai Regionális Szekciójának) 11. konferenciája. (*11th Conference of the IASC-ARS [International Association for*

Statistical Computing – Asian Regional Section].)

E-mail: iasc-ars2019@hku.hk
Honlap: saasweb.hku.hk/conference/iasc-ars2019

Atlantic City, Egyesült Államok. 2019. december 2–6.

75., Éves Alkalmazott Statisztikai Deming-Konferencia. (*75th Annual Deming Conference on Applied Statistics.*)

E-mail: dinchen@email.unc.edu
Honlap: demingconference.org

London, Egyesült Királyság. 2019. december 14–16.

13. Nemzetközi Számítógépes és Pénzügyi Ökonometriai Konferencia, illetve az ERCIM (Európai Informatikai és Matematikai Kutatási Konzorcium) Számítógépes és Módszertani Statisztikai Munkacsoportjának 12. nemzetközi konferenciája. (*13th International Conference on Computational and Financial Econometrics and 12th International Conference of the ERCIM WG [European Research Consortium for Informatics and Mathematics Working Group] on Computational and Methodological Statistics.*)

E-mail: info@CMStatistics.org
Honlap: cmstatistics.org/CMStatistics2019,
www.cfenetwork.org/CFE2019

Brüsszel, Belgium. 2019. december 17.

„Adattudomány a jobb döntések meghozatalának szolgálatában” egynapos nemzetközi konferencia. (*“Data Science for Better Decisions” one-day international conference.*)

E-mail: sv@vlaanderen.be
Honlap: www.statistiekvlaanderen.be